

Přehled lotyšské literatury I

Počátky písemnictví v lotyštině	16. století (vynález tisku, reformace)	Duchovní texty pro potřeby církve Autoři: němečtí luteránští pastoři
	17., 18. století (osvětenství) <ul style="list-style-type: none"> • sentimentalismus • didaktika 	Duchovní a světská literatura: abeceda, gramatika, pohádky, básničky a povídky atd. Němečtí autoři Ernst Gluck (Glik) – překlad Bible Garlieb Merkel – ostrá publicistika, <i>Die Letten am Ende des philosophischen Jahrhunderts (Lotyši)</i>
Nacionální obrození	19. století (propuštění z nevolnictví, první generace Lotyšů s vysokoškolským vzděláním) <ul style="list-style-type: none"> • hnutí <i>mladolotyšů</i> Jaunlatvieši • vlastenecký romantismus • realismus • revoluční hnutí <i>nový směr</i> (sociální romantismus) 	Juris Alunáns – překlady evropské poezie v sbírce <i>Písničky</i> Krišjānis Barons – soubor lotyšských dain Andrejs Pumpurs – hrdinský epos <i>Láčplēsis</i> Bratři Matīss a Reinis Kaudzītové – první realistický román <i>Časy zeměměřičů</i> Rūdolfs Blaumanis – novely a dramata (psychologický realismus) Ernests Birznieks-Upītis – realistické povídky (<i>Povídky šedého kamene</i>) Eduards Veidenbaums a Rainis – sociálně satirická lyrika Aspazija – romantické básně a divadelní hry se sociální a emancipační tematikou
<i>Evropeizace</i> lotyšské literatury	Přelom 19./ 20. století (revoluce r. 1905) <ul style="list-style-type: none"> • zrod „-ismů“ (<i>impresionismus, symbolismus, expresionismus atd.</i>) • realismus • naturalismus • dekadence 	Jānis Jaunsudrabiņš – realistická próza se stylistickými elementy impresionismu (<i>Prázdné květy, Aija</i>) Andrejs Upītis – naturalistické novely (<i>Nahý život</i>) a romány Edwards Virza – první erotické básně v lot.l.

	<ul style="list-style-type: none"> • novoromantismus 	<p><i>Pohár</i> Vilis Plúdonis – básně a balady (rytmická a melodická virtuosita)</p> <p>Jánis Poruks - básně a povídky se silným vlivem křesťanské filosofie</p> <p>Fricis Bárda – panteistické básně a filosofické články</p> <p>Jánis Akuraters - básně a povídky s vlivem stylistiky impresionismu (<i>Nádherné léto</i>)</p> <p>Kárlis Skalbe – básně, pohádky (<i>Jak jsem plul ke Královně Severu</i>) a publicistika (<i>Malé poznámky</i>)</p>
<p>Období první republiky</p>	<p>20./ 30. léta 20. století (nadšení ze svobody a demokracie a následující zklamání)</p> <ul style="list-style-type: none"> • urbanistická lyrika a próza • satirická novela • pozitivismus 	<p>Aleksandrs Čaks – poetizace města (vliv ruských imažinistů)</p> <p>Austra Skujina – život města, lyrismus se skepsí: touha a zklamání, vnímání krásy a marnosti, absurdity života (<i>Jako křik ptáka</i>)</p> <p>Jánis Ezerinš – anekdotické novely (<i>Oběd s hudbou</i>)</p> <p>Edvards Virza – poetická próza o ročním cyklu života na statku <i>Straumēni</i></p>